

1. NASLOV DOKUMENTA

Odlok o določitvi volilnih enot za volitve članov občinskega sveta in župana v Občini Mirna Peč.

2. UVOD

2.1 Opis razlogov za sprejem dokumenta

Ministrstvo za javno upravo je izvedlo analizo glede spoštovanja načela splošne in enake volilne pravice pri določitvi volilnih enot za volitve članov občinskega sveta in ugotovilo, da so odstopanja od temeljne zahteve, ki izhaja iz načela enakosti volilne pravice in izrecne zahteve prvega odstavka 20. člena Zakona o lokalnih volitvah (v nadaljevanju: ZLV) bistvene in pomenijo kršitev tako 20. člena ZLV kot poseg v enakost volilne pravice.

V dopisu z dne 10.1.2024 je Ministrstvo za javno upravo predlagalo, da ugotovljene nepravilnosti odpravimo v roku 6 mesecev oz. najkasneje do konca leta 2025 in jih o načinu odprave nepravilnosti tudi obvestimo, kar smo že storili.

Ustava Republike Slovenije (v nadaljevanju: Ustava) v 43. členu ureja načelo enake in splošne volilne pravice. Enakost volilne pravice pomeni enako vrednost glasu vsakega volivca, zaradi česar se pri oblikovanju volilnih enot upošteva načelo, da se en član predstavniškega telesa voli na približno enako število prebivalcev oziroma volilnih upravičencev. ZLV v 20. členu določa, da se volilne enote oblikujejo tako, da se en član občinskega sveta voli na približno enako število prebivalcev. Občinski svet sprejme odlok s katerim določi volilne enote za volitve članov v predstavniških in individualno voljenih organih lokalnih skupnosti, odlok pa mora biti skladen tako s tretjim odstavkom 153. člena Ustave (usklajenost pravnih aktov) kot tudi z določbami ZLV.

Kodeks dobre prakse v volilnih zadevah določa, da je največji odmik od matematične enakosti odvisen od individualne situacije, vendar lahko ta le redko preseže 10 % in nikoli 15 %, razen v izjemnih primerih. Ustavno sodišče je že presojalo skladnost odlokov o določitvi volilnih enot za volitve članov v predstavniških organih lokalne skupnosti, pri čemer je v zadevi U-I-319/98 ugotovilo neustavnost odloka, ki je določal odstopanje 33,3 % navzgor in 26 % navzdol od matematične enakosti v občini, v odločbi U-I-326/02 pa je Ustavno sodišče ugotovilo neustavnost odloka pri razmerju 1,55:1 med velikostjo najmanjše in največje volilne enote oz. odmik od matematične enakosti 28,66 % navzgor in 16,89 % navzdol od matematične enakosti volilnih enot.

Neenakost volilne pravice pri določanju volilnih enot v Občini Mirna Peč je ugotovila tudi sama občina in pristopila k pripravi sprememb in dopolnitev Odloka o določitvi volilnih enot v Občini Mirna Peč (Uradni list RS. št.: [33/2006](#) in [13/10](#)). Spremembe odloka je na podlagi izhodišč o zatečenem stanju in pridobljenih zadnjih podatkih o številu prebivalcev po naseljih in ulicah v občini obravnavala in pripravila več predlogov statutarne pravna komisija, ki so bili občinskemu svetu predstavljeni na oktobrski seji občinskega sveta. Spremembe in dopolnitve odloka so pripravljene tako, da se zagotovi načelo enakosti volilne pravice in da preoblikuje volilne enote z odklikom manj kot 10% oz. znotraj dopustnega odstopanja od matematične enakosti volilnih enot v občini. Izhodišče je podatek o številu prebivalcev po posameznih naseljih in ulicah v občini. Pri izračunu števila prebivalcev na enega svetnika smo upoštevali število vseh prebivalcev po podatkih SURS o številu prebivalcev iz avgusta 2024, ki je znašal 3.195 prebivalcev.

Predlagana rešitev predvideva povečanje števila voljenih predstavnikov iz 10 na 11 predstavnikov / svetnikov in povečanje števila volilnih enot iz 5 na 6 volilnih enot.

2.2 Ocena stanja in poglobitve rešitve

Na podlagi veljavnega Odloka o določitvi volilnih enot za volitve članov občinskega sveta in župana v Občini Mirna Peč je Občina Mirna Peč za potrebe volitev članov občinskega sveta razdeljena na **pet volilnih enot**, pri čemer se v prvi in drugi volilni enoti volijo trije člani občinskega sveta, v tretji volilni enoti dva člana občinskega sveta, v četrti in peti volilni enoti pa po en član občinskega sveta.

Iz podatkov, pridobljenih s spletne strani Ministrstva za notranje zadeve je razvidno, da je bilo število volilnih upravičencev pri lokalnih volitvah 2022 v prvi volilni enoti 746, v drugi volilni enoti 917, v tretji volilni enoti 407, v četrti volilni enoti 179 in v peti volilni enoti 233 volilnih upravičencev.

Tabela 1: VOLILNI OKOLIŠI - NASELJA OBČINE MIRNA PEČ PO VOLILNIH UPRAVIČENCIH IN VOLILNIH ENOTAH, stanje lokalne volitve - LV 2022

Obstoječe stanje - LV 2022			Volivci	Volivci / svetnika LV 2022	Odstop.
svetniki	VOLIŠČE				
3	Mirna Peč	VE 1	Češence	89	
			Ivanja vas	64	
			Prisojna pot	24	
			Rogovila	55	
			Rožna ulica	57	
			Trg	90	
			Vihre	94	
			Dolenji Podboršt	22	
			Gorenji Podboršt	74	
			Golobinjek	109	
			Grč Vrh	15	
			Malenska vas	53	
			746	249	1,00
3	Postaja	VE 2	Čemše	37	
			Dolenja vas pri MP	86	
			Globočdol	31	
			Hmeljčič	76	
			Hrastje pri MP	68	
			Mali Kal	52	
			Marof	87	
			Postaja	155	
			Na hrib	1	
			Orkljevec	33	
			Poljane pri MP	83	
			Selo pri Zagorici	42	
			Šentjurij na Dol.	84	
			Veliki Kal	82	
			917	306	1,23
2	Jablan	VE 3	Goriška vas	55	
			Jablan	129	
			Mali Vrh	41	
			Šranga	120	
			Vrhovo pri MP	62	
			407	204	0,82
1	Globodol	VE 4	Dolenji Globodol	47	
			Gorenji Globodol	83	
			Srednji Globodol	49	
			179	179	0,72
1	Mirna Peč	VE 5	Biška vas	107	
			Jelše	25	
			Jordankal	26	
			Vrhpeč	75	
			233	233	0,94
10		5 VE	SKUPAJ OBČINA	2482	248

Na podlagi omenjenih podatkov bi znašalo **idealno število volivcev na posameznega svetnika 248**. Navedeno pomeni, da v prvi volilni enoti delež odstopanja od matematične enakosti ni bilo, v drugi volilni enoti je bilo odstopanje 23 % navzgor, v tretji volilni enoti 18 % navzdol, v četrti volilni enoti 28 % navzdol, v peti volilni enoti pa odstopanje od povprečja znaša 6 % navzdol. Deleži so izračunani glede na idealno število volivcev/ povprečje, odmiki po volilnih enotah pa so še večji.

Tabela 2: VOLILNI OKOLIŠI - NASELJA OBČINE MIRNA PEČ PO ŠTEVILU PREBIVALCEV IN VOLILNIH ENOTAH, število prebivalcev avgust 2024 in primerjava z LV 2022

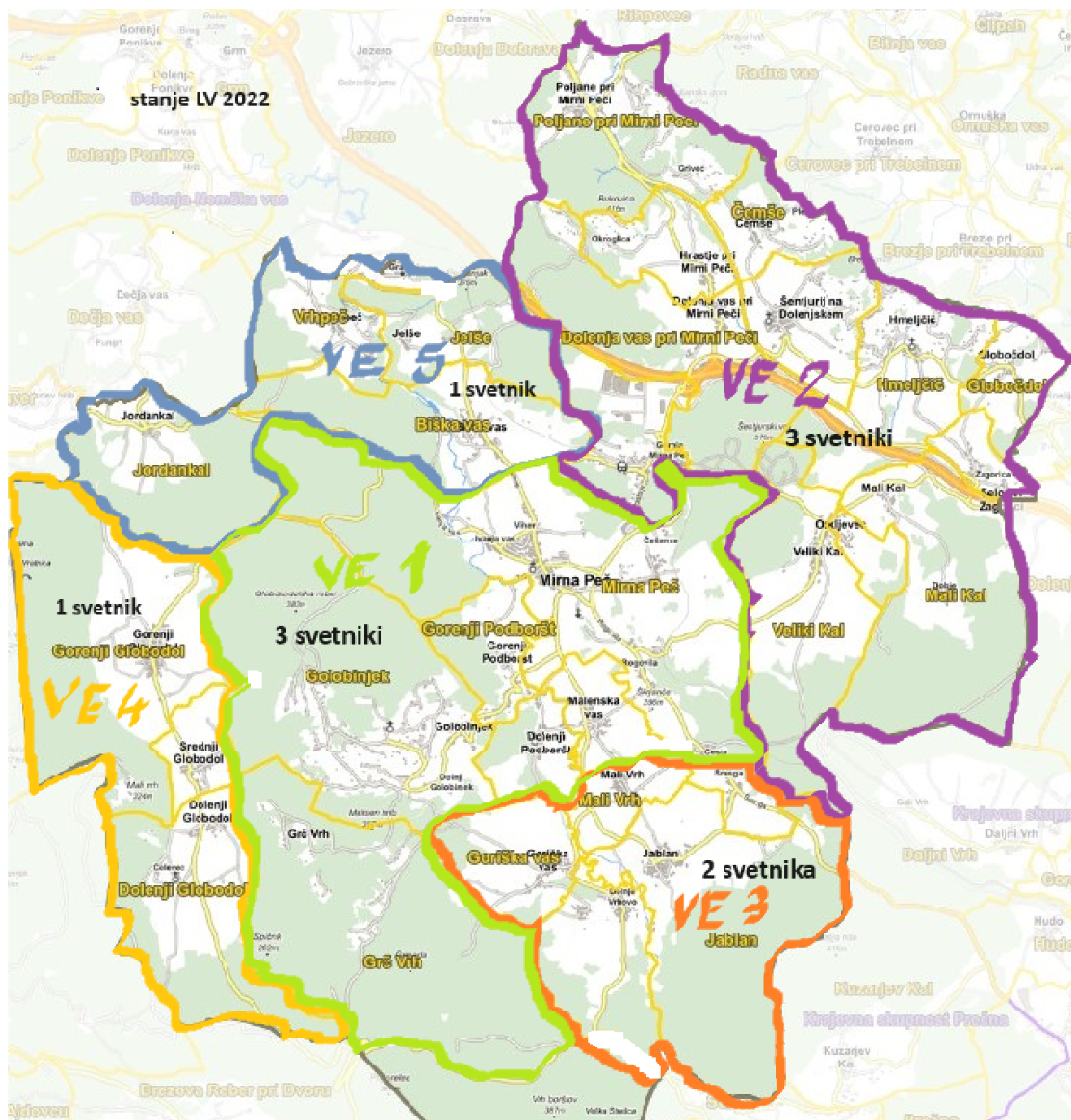
Obstoječe stanje - LV 2022				Prebiv	Prebiv/ svetnika LV 2022	Odstop.	Prebiv	Prebiv/ svetnika avgust 2024	Odstop.
svetniki	VOLIŠČE								
3	Mirna Peč	VE 1	Češence	108			111		
			Ivanja vas	78			78		
			Prisojna pot	29			28		
			Rogovila	67			73		
			Rožna ulica	69			65		
			Trg	109			112		
			Vihre	114			120		
			Dolenji Podboršt	31			34		
			Gorenji Podboršt	86			96		
			Golobinjek	155			146		
			Grč Vrh	16			16		
			Malenska vas	64			70		
				926	309	0,99	949	316	0,99
3	Postaja	VE 2	Čemše	50			49		
			Dolenja vas pri MP	115			125		
			Globočdol	52			49		
			Hmeljčič	93			95		
			Hrastje pri MP	80			82		
			Mali Kal	68			69		
			Marof	106			107		
			Postaja	188			184		
			Na hrib	2			2		
			Orkljevec	40			40		
			Poljane pri MP	115			108		
			Selo pri Zagorici	61			75		
			Šentjurij na Dol.	100			99		
			Veliki Kal	121			128		
				1191	397	1,27	1212	404	1,26
2	Jablan	VE 3	Goriška vas	80			78		
			Jablan	157			162		
			Mali Vrh	51			48		
			Šranga	146			154		
			Vrhovo pri MP	71			78		
				505	253	0,81	520	260	0,81
1	Globodol	VE 4	Dolenji Globodol	62			68		
			Gorenji Globodol	89			89		
			Srednji Globodol	68			70		
				219	219	0,70	227	227	0,71
1	Mirna Peč	VE 5	Biška vas	146			142		
			Jelše	20			23		
			Jordankal	35			37		
			Vrhpeč	88			85		
				289	289	0,92	287	287	0,90
10		5 VE	SKUPAJ OBČINA	3130	313		3195	320	

Iz podatkov po številu prebivalcev v Tabeli 2 je razvidno, da je odstopanje med volilnimi enotami še večje, kot je odstopanje med volilnimi enotami po številu volilnih upravičencev. Odstopanja od matematične enakosti volilnih enot v občini predstavljajo odmike od 26% navzgor v drugi volilni enoti, medtem ko znaša največji odmik navzdol 29% v četrti volilni enoti.

Ker prikazana odstopanja po volilnih enotah v občini v **Tabeli 2** predstavljajo več kot 10 % odmike, takšna ureditev lahko predstavlja kršitev načela enake volilne pravice. Zakon o lokalnih volitvah v 20.

členu namreč določa, da se volilne enote oblikujejo tako, da se **en član občinskega sveta voli na približno enako število prebivalcev**.

Grafični prikaz volilnih enot - **stanje na lokalnih volitvah 2022**

Za izvedbo naslednjih lokalnih volitev je zato potrebno zagotoviti enakost volilne pravice prebivalcev po volilnih enotah, v ta namen sprejeti nov odlok ter zagotoviti njegovo veljavnost pred koncem leta 2025.

2.3 Cilji in načela predlaganega odloka

Predlagani odlok se je pripravil z namenom, da se **zagotovi načelo enakosti volilne pravice** in načrtuje preoblikovanje volilnih enot tako, da so odmiki od povprečja po številu prebivalcev znotraj dopustnega odstopanja od matematične enakosti volilnih enot oz. da so ti manjši od 10 %.

Izhodišče je število prebivalcev po posameznih naseljih v občini oziroma po ulicah znotraj naselja Mirna Peč. Pri izračunu števila prebivalcev na enega svetnika se je upoštevalo število vseh prebivalcev na podatke o številu prebivalcev iz avgusta 2024. Število prebivalcev po naseljih Občine Mirna Peč v mesecu avgustu 2024 je znašalo 3.195.

Oblikovanje volilnih enot je v izključni pristojnosti Občinskega sveta, ki pa mora upoštevati določila Zakona o lokalnih volitvah in Ustavo Republike Slovenije, kar je upoštevano v podanih predlogih.

Izračun idealnega števila prebivalcev na svetnika: število vseh prebivalcev / število vseh voljenih svetnikov: $3.195 / 11 = 290$ prebivalcev / svetnika v predlogu št. 5 (izboljšava vseh predhodnih predlogov po geografski zaokroženosti volilnih enot) predvideva **11 svetnikov in 6 volilnih enot**, ki so matematično enako z odstopanjem znotraj 10% porazdeljeni po naseljih in ulicah, kot izhaja iz spodaj prikazanih tabel in grafičnih prikazov.

Predlog je pripravljen tako, da je skladen z zakonodajo in upoštevata matematično primerljivost glede na število prebivalcev po VE (odmiki so manjši od 10%), kar pomeni da v vsaki od VE približno enako število prebivalcev voli svojega predstavnika.

Predlog št. 5 upošteva tudi najbolj primerno geografsko zaokroženost volilnih enot, kolikor je to glede na pogoje matematične enakosti sploh mogoče.

Predlog št. 5

Svetniki	VOLIŠČE	Volilne enote	predlog št. 5	Prebivalci stanje avgust 2024	št. preb/svetnika	Indeks
2	Mirna Peč 1	VE1	Vihre	120		
			Ivanja vas	78		
			Rožna ulica	65		
			Rogovila	73		
			Dolenji Podboršt	34		
			Gorenji Podboršt	96		
			Golobinjek	146		
				612	306	1,05
2	Mirna Peč 2	VE2	Postaja	184		
			Prisojna pot	28		
			Trg	112		
			Biška vas	142		
			Jelše	23		
			Vrhpeč	85		
				574	287	0,99
2	Postaja 1	VE3	Češence	111		
			Mali Kal	69		
			Orkljevec	40		
			Veliki Kal	128		
			Marof	107		
			Na hrib	2		
			Globočdol	49		
			Selo pri Zagorici	75		
				581	291	1,00
2	Postaja 2	VE4	Poljane pri MP	108		
			Čemše	49		
			Dolenja vas pri MP	125		
			Hrastje	82		
			Hmeljčič	95		
			Šentjurij na Dol.	99		
				558	279	0,96
2	Jablan	VE5	Goriška vas	78		
			Jablan	162		
			Malenska vas	70		
			Mali Vrh	48		
			Šranga	154		
			Vrhovo pri MP	78		
				590	295	1,02
1	Globodol	VE6	Dolenji Globodol	68		
			Grč Vrh	16		
			Gorenji Globodol	89		
			Jordankal	37		
			Srednji Globodol	70		
				280	280	0,96
11		6 VE		3195	290	

2.4 Finančne in druge posledice

S sprejetjem predlaganega odloka se število sedaj veljavnih volilnih enot povečuje iz pet na šest, kar posledično pomeni tudi malenskostno povečanje stroškov na postavki Volitve župana in občinskega sveta v letu občinskih volitev, in sicer se poveča strošek za delo enega volilnega odbora.

3. PRAVNE PODLAGE

- Ustava Republike Slovenije (URS) (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99, 75/16 – UZ70a in 92/21 – UZ62a),
- Zakon o lokalnih volitvah (ZLV) (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 83/12, 68/17 in 93/20 – odl. US),
- Zakon o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 - uradno prečiščeno besedilo, 27/08 - odl. US, 76/08, 79/09, 51/10, 84/10 - odl. US, 40/12 - ZUJF, 14/15 - ZUUJFO, 76/16 - odl. US, 11/18 - ZSPDSLS-1, 30/18, 61/20 - ZIUZEOP-A, 80/20 - ZIUOOPE),
- Statut Občine Mirna Peč (Uradno glasilo slovenskih občin št. 64/2020),
- Poslovnik Občinskega sveta Občine Mirna Peč (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 64/2020).

4. PREDLOG BESEDILA AKTA (v prilogi)

5. OBRAZLOŽITEV ČLENOV

1. člen: Določeni so volilne enote, število svetnikov in način volitev.

2. - 3. člen: Določa število volilnih enot in oblikovanje le-teh.

4. člen: Določa volilne enote za volitve župana.

5. – 6. člen: Urejena je končna določba glede prenehanja veljavnosti trenutno veljavnega odloka in glede začetka veljavnosti predlaganega odloka.

Pripravili:

Vladimira Fabjan Barbo, občinska uprava

in

Statutarno pravna komisija

Predlagatelj:

Andrej Kastelic, župan

Na podlagi Zakona o lokalnih volitvah (ZLV) Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 83/12, 68/17 in 93/20 – odl. US, Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDSLS-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A in 80/20 – ZIUOOPE), Statuta Občine Mirna Peč (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 64/2020) in Poslovnika Občinskega sveta Občine Mirna Peč (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 64/2020) je Občinski svet Občine Mirna Peč na ____ redni seji dne ____ sprejel

ODLOK

o določitvi volilnih enot za volitve članov občinskega sveta in župana v Občini Mirna Peč

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(1) S tem odlokom se določijo volilne enote za volitve članov v Občinski svet Občine Mirna Peč in župana v Občini Mirna Peč ter število članov občinskega sveta, ki se jih voli v posamezni volilni enoti.

(2) Občinski svet šteje enajst (11) članov.

(3) Člani občinskega sveta se volijo po večinskem volilnem sistemu.

2. člen

(1) Za območje Občine Mirna Peč se za volitve članov občinskega sveta določi šest (6) volilnih enot, v katerih se voli skupno enajst (11) članov občinskega sveta.

(2) Volilne enote so oblikovane tako, da se en član občinskega sveta voli na približno enako število prebivalcev. Volilne enote obsegajo območje enega ali več naselij. V vsaki volilni enoti se praviloma voli en član občinskega sveta, vendar ne več kot trije.

3. člen

Za volite članov občinskega sveta se določijo naslednje volilne enote:

- 1. volilna enota, v kateri se volita dva (2) člana občinskega sveta in ki **obsega naselja in ulice: Vihre, Ivanja vas, Rožna ulica, Rogovila, Gorenji Podboršt, Dolenji Podboršt in Golobinjek.**

- 2. volilna enota, v kateri se volita dva (2) člana občinskega sveta in ki **obsega naselja in ulice: Vrhpeč, Jelše, Biška vas, Trg, Prisojna pot in Postaja.**

- 3. volilna enota, v kateri se volita dva (2) člana občinskega sveta in ki **obsega naselja in ulice: Globočdol, Selo pri Zagorici, Mali Kal, Orkljevec, Veliki Kal, Marof, Na hrib in Češence.**

- 4. volilna enota, v kateri se volita dva (2) člana občinskega sveta in ki **obsega naselja: Poljane pri Mirni Peči, Dolenja vas pri Mirni Peči, Hrastje, Čemše, Šentjurij na Dolenjskem in Hmeljčič.**

- 5. volilna enota, v kateri se volita dva (2) člana občinskega sveta in ki **obsega naselja in ulice: Jablan, Vrhovo pri Mirni Peči, Goriška vas, Malenska vas, Mali Vrh in Šranga.**

- 6. volilna enota, v kateri se voli en (1) član občinskega sveta in ki **obsega naselja: Jordankal, Gorenji Globodol, Srednji Globodol, Dolenji Globodol in Grč Vrh.**

4. člen

Za volitve župana je volilna enota območje celotne Občine Mirna Peč.

II. KONČNI DOLOČBI

5. člen

Z uveljavitvijo tega odloka preneha veljati Odlok o določitvi volilnih enot v Občini Mirna Peč (Uradni list RS, št. 33/06 in št. 13/10).

6. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem glasilu slovenskih občin.

Številka: 040-003/2023-
Mirna Peč, dne

Župan
Občine Mirna Peč
Andrej Kastelic